Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

34 350 IX

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) en de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2015 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2
De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2015 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) en de Nationale Schuld (IXA).

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

kst-34350-IX-2
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2015

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer

De voorliggende suppletoire begroting bevat de voorgestelde wijzigingen ten opzichte van de eerste suppletoire begroting 2015 van het Ministerie van Financiën. In paragraaf 2.1 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste mutaties (mutaties groter of gelijk aan € 10 mln. voor artikel 1 t/m 10). Ook worden de belangrijkste mutaties inzake schuldfinanciering en kasbeheer voor artikel 11 en 12 toegelicht. Paragrafen 2.2 en 2.3 bevatten per (niet-) beleidsartikel een tabel budgettaire gevolgen van beleid. Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een toelichting op de cijfers uit de kolom «mutaties 2^{e} suppletoire begroting» gegeven. Hierbij worden tenminste de mutaties op instrumentniveau groter of gelijk aan € 2,5 mln. of 5% van de ontwerpbegrotingstand toegelicht. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als technisch (bijvoorbeeld overboekingen en ramingsbijstellingen) van aard zijn. Conform de Rijksbegrotingsvoorschriften behoeven de technische mutaties niet te worden toegelicht. Mutaties in de apparaatsuitgaven worden, voor zover deze betrekking hebben op overheveling van formatieplaatsen binnen de begroting of op overheveling tussen Financiën en andere departementen, niet nader toegelicht. De toelichting op de mutatie van de belastingontvangsten is in de Najaarsnota opgenomen.

2. Het beleid

2.1. Overzicht belangrijkste suppletoire uitgaven- en ontvangstenmutaties

De belangrijkste mutaties (uitgaven en ontvangsten groter of gelijk aan € 10 mln.) worden in onderstaande tabellen weergegeven en daarna toegelicht. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij het betreffende artikel.

2.1.1. Overzicht belangrijkste suppletoire uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel: overzicht belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties (x € 1.000)

	Art. nr.	Uitgaven 2015
Stand oorspronkelijke vastgestelde begroting 2015		6.922.713
Stand 1e suppletoire begroting 2015		6.984.247
Stand incidentele suppletoire begroting		6.972.247
Belangrijkste suppletoire mutaties:		
1) Belasting- en invorderingsrente	1	– 86.600
2) Apparaatsuitgaven Belastingdienst	1	– 10.807
3) Aankoop SNS Bank	3	1.101.950
4) Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	3	13.430
5) Multilarerale ontwikkelingsbanken en fondsen	4	80.000
6) Schade-uitkering EKV	5	25.100
7) Btw-compensatieregeling	6	– 38.678
8) Loon- en prijsbijstelling	10	– 13.244
9) Overige		– 11.225
Stand 2e suppletoire begroting 2015		8.032.173

1. Doordat de grondslag voor het vergoeden van belasting- en invorderingsrente lager is dan geraamd zijn de uitgaven naar beneden bijgesteld.
2. De lagere apparaatsuitgaven bij de Belastingdienst kennen meerdere oorzaken. Het budget wordt met € 31 mln. lager bijgesteld door

onderuitputting op personeel. De loon- en prijscompensatie (inclusief compensatie CAO akkoord) heeft een budgetverhogend effect van € 28 mln. Verder zijn de kosten vervolging € 12 mln. lager bijgesteld. Overige mutaties bedragen per saldo € 4 mln., de begroting is hiervoor hoger bijgesteld.

3. In verband met de verplaatsing van SNS Bank heeft de staat de aandelen SNS Bank van SNS REAAL gekocht, zie ook Kamerbrief 33 532 nr. 47. Hierbij is de eerder aan SNS REAAL verstrekte overbruggingslening van € 1,1 mld. verrekend met de aankoopprijs. Bij de uitgaven is daarom een betaling van € 1,1 mld. opgenomen. Aan de ontvangstenkant is hetzelfde bedrag opgenomen voor de verrekening met het overbruggingskrediet. Per saldo is de verplaatsing van SNS Bank derhalve budgettair neutraal.
4. De uitvoeringskosten voor de staatsdeelnemingen zijn verhoogd in verband met de verkoop van de financiële deelnemingen. Het betreft vooral de verkoopkosten van ABN AMRO.
5. Door een aanpassing van het IDA betaalschema wordt een bedrag van € 80 mln. betaald in 2015 in plaats van 2016.
6. De raming op de schade-uitgaven wordt naar boven bijgesteld door een grote verwachte schade-uitkering eind 2015.
7. Dit betreffen technische mutaties.
8. Dit betreft de jaarlijkse loon- en prijsbijstelling. De post wordt afgeboekt van art 10 en verdeelt over de andere artikelen. Per saldo dus een neutrale mutatie.

Tabel: overzicht belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties (x € 1.000)

	Art. nr	Ontvangsten 2015
Stand oorspronkelijke vastgestelde begroting 2015		121.575.790
Stand 1e suppletoire begroting 2015		121.738.952
Stand incidentele suppletoire begroting		121.738.952
Belangrijkste suppletoire mutaties:		
1) Belasting- en invorderingsrente	1	– 90.000
2) Ontvangsten boetes en schikkingen	1	16.000
3) Kosten vervolging	1	– 12.000
4) Belastingontvangsten	1	– 68.927
5) Ontvangsten IJsland	2	58.491
6) Verrekening overbruggingskrediet SNS	3	1.100.000
7) Opbrengst verkoop vermogenstitels	3	3.337.644
8) Dividend en afdrachten staatsdeelnemingen	3	248.400
9) Premies EKV	5	55.000
10) Schaderestituties EKV	5	– 29.900
11) Btw-compensatieregeling	6	– 38.678
12) Overig		– 6.314
Stand 2e suppletoire begroting 2015		126.308.668

1. De ontvangsten uit belasting- en invorderingsrente worden met 90 mln. naar beneden bijgesteld. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn de snellere indiening en behandeling van aangiften. Hierdoor daalt het rentebedrag dat belastingplichtigen eventueel verschuldigd zijn. Ook kiezen bedrijven voor het betalen van een hogere voorlopige belastingaanslag. Bij de vaststelling van de definitieve aanslag is hierdoor minder rente verschuldigd.
2. De ontvangsten uit boetes en schikkingen laten een meevaller zien van 16 mln. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere boetetarieven binnen de motorrijtuigenbelasting.
3. De aan burgers en bedrijven doorbelaste kosten vervolging zijn lager uitgevallen. De apparaatskosten zijn evenredig verlaagd (desaldering).

4. In de Najaarsnota 2015 wordt de mutatie op de belastingontvangsten toegelicht
5. Het dossier Icesave is na zeven jaar gesloten. Met het IJslandse DGS is een schikking overeengekomen. Dit zijn niet-geraamde ontvangsten als gevolg van de afwikkeling van de vordering inzake Icesave.
6. Zie punt 3 bij uitgavenmutaties.
7. Dit betreft vooral de bruto verkoopopbrengst van ABN AMRO van € 3,337 mld. als gevolg van de beursgang (eerste plaatsing).
8. De geraamde dividenden (niet kaderrelevant) van de financiële instellingen zijn hoger uitgevallen.
9. Door enkele grote exporttransacties zijn de premie-inkomsten hoger dan geraamd.
10. De schaderestituties uit hoofde van terugbetalingsregelingen zijn lager dan geraamd.
11. Dit betreffen technische mutaties.

2.1.2 Overzicht belangrijkste mutaties schuldfinanciering en kasbeheer
In onderstaande tabel worden de belangrijkste mutaties in kosten voor schuldfinanciering en kasbeheer weergegeven. De mutaties in deze posten zijn ook opgenomen in de tabellen in paragraaf 2.4. In die tabellen worden ook de overige mutaties gepresenteerd. Hieronder vallen de aflossingen en uitgiften van de staatsschuld en mutaties in de schuldverhouding van de Staat met de deelnemers aan het schatkistbankieren.

Overzicht belangrijkste mutaties schuldfinanciering en kasbeheer (x € 1 mln.)

	2015
Mutaties *netto* rentelasten (EMU-saldo relevant)	
Stand ontwerpbegroting 2015	**7.086**
Stand 1e suppletoire begroting 2015 (alleen EMU-saldo relevante rentelasten en -baten)	**4.875**
1. Bijstelling financieringsbehoefte	–
2. Bijstelling rekenrente	99
3. Effect schulduitgifte	– 64
4. Bijstelling rente interne schuldverhoudingen	85
Stand 2e suppletoire begroting 2015 (alleen EMU-saldo relevante rentelasten en -baten)	**4.995**
Overige mutaties (niet EMU-saldo relevant)	
5. Ontvangsten rentederivaten	1.782
Stand 2e Suppletoire begroting 2015 (EMU-saldo relevante rentelaten en -baten én kasstromen a.g.v. derivaten)	**3.213**

Toelichting

1. Veranderingen in het kastekort worden in het lopende begrotingsjaar opgevangen op de geldmarkt. De rente op de geldmarkt ligt dusdanig in de buurt van nul dat er geen mutatie is.
2. De rekenrente op basis waarvan de renteramingen worden gemaakt is bij 2^{e} suppletoire begroting licht hoger dan bij de 1^{e} suppletoire begroting. De 1^{e} suppletoire begroting maakt gebruik van de cijfers in de CPB publicatie Centraal Economisch Plan, de 2^{e} suppletoire begroting van de cijfers in de CPB publicatie Macro Economische Verkenningen.
3. Nieuwe schulduitgiften zijn sinds de 1^{e} suppletoire begroting gefinancierd tegen iets gunstiger voorwaarden dan waarmee in de ramingen rekening was gehouden.
4. De netto rentelasten voor de Staat ten aanzien van de interne schuldverhouding met de deelnemers aan het schatkistbankieren zijn toegenomen. Dit komt voornamelijk door dat er minder rente wordt

ontvangen als gevolg van de herstructurering van de leningen aan het Rijksvastgoedbedrijf.

5. Voortijdige beëindiging van rentederivaten heeft geleid tot een extra kasontvangst van € 1,8 mld. Het betreft de contant gemaakte waarde van de rentebaten die anders in de komende jaren zouden zijn ontvangen. Deze baten zijn nu in één keer ontvangen. Met deze voortijdige beëindiging is de gemiddelde looptijd van de schuld verlengd. De baten en lasten als gevolg van rentederivaten zijn niet relevant voor de bepaling van het EMU-saldo. Ze tellen wel mee bij de bepaling van de EMU-schuld.

2.2 De beleidsartikelen (Financiën)

Dit hoofdstuk bevat de budgettaire tabellen per artikel van begroting IX. In principe worden de mutaties op instrumentniveau groter of gelijk aan € 2,5 mln. of 5% van de ontwerpbegrotingstand toegelicht. De leeswijzer geeft nader aan welke mutaties wel en niet toegelicht worden, derhalve wordt naar de leeswijzer verwezen.

Artikel 1 Belastingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 1 Belastingen Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutatie Incidentele suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**3.222.131**	**3.297.269**	**– 12.000**	**– 96.807**	**3.188.462**
Uitgaven (1) + (2)	**3.222.131**	**3.297.269**	**– 12.000**	**– 96.807**	**3.188.462**
(1) Programma-uitgaven	**392.664**	**279.664**		**– 86.000**	**193.664**
waarvan juridisch verplicht	100%	100%			100%
Rente	**386.750**	**273.750**		**– 86.600**	**187.150**
Belasting- en invorderingsrente	379.750	273.750		– 86.600	187.150
Rentevergoeding depotstelsel	7.000	0		0	0
Bekostiging	**5.914**	**5.914**		**600**	**6.514**
Proceskosten	3.536	3.536		1.300	4.836
Overige programma-uitgaven	2.378	2.378		– 700	1.678
(2) Apparaatsuitgaven	**2.829.467**	**3.017.605**	**– 12.000**	**– 10.807**	**2.994.798**
Personele uitgaven	**2.102.492**	**2.175.959**		**52.052**	**2.228.011**
waarvan: Eigen personeel	1.961.505	1.993.870		19.052	2.012.922
waarvan: Inhuur externen	140.987	182.089		33.000	215.089
Materiële uitgaven	**726.975**	**841.646**	**– 12.000**	**– 62.859**	**766.787**
waarvan: ICT	212.880	232.207	– 12.000	2.010	222.217
waarvan: Bijdrage SSO's	208.640	208.640		– 13.772	194.868
waarvan: Overige	305.455	400.799		– 51.097	349.702
Ontvangsten (3) + (4)	**115.547.130**	**116.202.250**		**– 156.918**	**116.045.332**
(3) Programma-ontvangsten	**115.521.508**	**116.177.585**		**– 154.927**	**116.022.658**
Waarvan:					
Belastingontvangsten	114.549.910	115.281.987		– 68.927	115.213.060
Rente	**546.000**	**440.000**		**– 90.000**	**350.000**
Belasting- en invorderingsrente	546.000	440.000		– 90.000	350.000
Boetes en schikkingen	**218.322**	**238.322**		**16.000**	**254.322**
Ontvangsten boetes en schikkingen	218.322	238.322		16.000	254.322

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutatie Incidentele suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Bekostiging	**207.276**	**217.276**		**– 12.000**	**205.276**
Kosten vervolging	207.276	217.276		– 12.000	205.276
(4) Apparaatsontvangsten	**25.622**	**24.665**		**– 1.991**	**22.674**

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven (– € 96,8 mln.)

Rente (– € 86,6 mln.)

De uitgaven belasting- en invorderingsrente worden met 86,6 mln. naar beneden bijgesteld.
Dit komt doordat de Belastingdienst minder rente hoeft te vergoeden bij het vaststellen van definitieve aanslagen. De reden hiervoor is een lagere gerealiseerde grondslag dan de oorspronkelijk geraamd.

Bekostiging (+ € 0,6 mln.)

Het gebruik van de vergoedingsregeling is € 1,3 mln. hoger dan geraamd. De overig programma-uitgaven zijn 0,7 mln. lager uitgevallen.

Apparaatsuitgaven (– € 10,8 mln.)

De apparaatsuitgaven worden per saldo met € 11 mln. naar beneden bijgesteld. Dit betreft een aantal mutaties:
- een onderuitputting van € 31 mln. op personele uitgaven als gevolg van met name later in het jaar op gang gekomen noodzakelijke werving van personeel en een hoger dan verwachte uitstroom (budget hierdoor neemt af);
- ontvangen loon- en prijscompensatie ad € 28 mln. inclusief compensatie CAO deal (budget hierdoor neemt toe);
- een desaldering met de lagere ontvangsten kosten vervolging ad – € 12 mln. (budget hierdoor neemt af);
- een aantal (technische) mutaties en overboekingen van in totaal € 4 mln. (budget hierdoor neemt toe).

Ontvangsten (– € 156,9 mln.)

Belastingontvangsten (– € 68,9 mln.)

In de Najaarsnota 2015 worden de mutaties van de belastingontvangsten toegelicht. De aansluiting met de bedragen in de begrotingstoelichting (artikel 1 Belastingen, tabel budgettaire gevolgen van beleid) ziet er als volgt uit;

	Stand vastgestelde begroting (NvW) 2015 (1)	Mutaties 1ste suppletoire begroting (2)	Stand 1ste suppletoire begroting (3)=(1+2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (4)	Stand 2e suppletoire begroting (5)=(3+4)
Totaal belastingontvangsten	145.707.872	168.484	145.876.356	664.116	146.540.472
–/– Afdracht Gemeentefonds	27.272.721	– 616.240	26.656.481	651.415	27.307.896
–/– Afdracht Provinciefonds	952.181	50.945	1.003.126	111.468	1.114.594

	Stand vastgestelde begroting (NvW) 2015 (1)	Mutaties 1ste suppletoire begroting (2)	Stand 1ste suppletoire begroting (3)=(1+2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (4)	Stand 2e suppletoire begroting (5)=(3+4)
–/– Afdracht BTW-Compensatiefonds	2.901.122	0	2.901.122	– 38.678	2.862.444
–/– Afdracht BES-fonds	31.938	1.702	33.640	8.838	42.478
Belastingontvangsten IX	114.549.910	732.077	115.281.987	– 68.927	115.213.060

Belasting- en invorderingsrente (– € 90 mln.)

De ontvangsten uit belasting- en invorderingsrente worden met 90 mln. naar beneden bijgesteld Dit komt vooral doordat aangiften sneller worden ontvangen (bijvoorbeeld door de vooraf ingevulde aangifte) en aanslagen hierdoor sneller worden opgelegd waardoor burgers en bedrijven minder rente hoeven te betalen dan eerder geraamd. Daarnaast is sprake van lagere renteontvangsten omdat veel bedrijven kiezen voor het betalen van een hogere voorlopige belastingaanslag, waardoor bij de vaststelling van de definitieve aanslag minder rente verschuldigd is.

Boetes en schikkingen (+ € 16 mln.)

De ontvangsten uit boetes en schikkingen laten een meevaller zien van 16 mln. Dit wordt met name veroorzaakt door de hogere boetetarieven binnen de motor- en rijtuigenbelasting.

Desaldering kosten vervolging (– € 12 mln.)

Als gevolg van tegenvallende ontvangsten uit kosten vervolging over heel 2015 wordt de raming van de ontvangsten verlaagd met 12 mln. evenals de apparaatsuitgaven.

Artikel 2 Financiële Markten

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 2 Financiële Markten Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**21.500**	**– 4.228.792**	**14.078**	**– 4.214.714**
Waarvan afboeking garantie WAKO		– 4.253.959	0	– 4.253.959
Uitgaven	**21.500**	**25.307**	**– 3.922**	**21.385**
waarvan juridisch verplicht	60%	60%		83%
Subsidies	**4.642**	**6.755**	**344**	**7.099**
Vakbekwaamheid	4.642	6.755	344	7.099
Bekostiging	**13.775**	**13.775**	**– 4.177**	**9.598**
Rechtspraak Financiële Markten	1.250	1.250	– 175	1.075
Muntcirculatie	12.385	12.385	– 3.885	8.500
Afname munten in circulatie				
Overig	140	140	– 117	23
Opdrachten	**270**	**1.964**	**0**	**1.964**
Wijzer in geldzaken	270	1.964	0	1.964
Bijdrage aan ZBO's en RWT's	**2.413**	**2.413**	**– 89**	**2.324**
Bijdrage BES-toezicht en FEC	2.413	2.413	– 89	2.324

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Bijdrage aan (inter)nationale organisaties	**400**	**400**	**0**	**400**
Caribean Financial Action Taskforce	20	20	0	20
IASB	380	380	0	380
Ontvangsten	**12.515**	**18.003**	**55.924**	**73.927**
Garanties	**0**	0	0	0
feeopbrengsten gar. banc. leningen	0	0	0	0
Leningen	**0**	**0**	**58.491**	**58.491**
ontvangsten IJsland	0	0	58.491	58.491
Bekostiging	**5.184**	**5.184**	**0**	**5.184**
ontvangsten muntwezen	5.184	5.184	0	5.184
toename munten in circulatie				
Overig	**7.331**	**12.819**	**– 2.567**	**10.252**

Toelichting

Verplichting (+ € 14,1 mln.)

De verplichtingen zijn vooral hoger bijgesteld door een verhoging van de kredietfaciliteit van AFM.

Uitgaven (– € 3,9 mln.)

Vakbekwaamheid (+ € 0,3 mln.)

De uitvoeringskosten van DUO komen € 0,3 mln. hoger uit dan het overeengekomen budget van € 4,3 mln. Dit wordt onder meer veroorzaakt doordat er meer uren benodigd zijn voor het functioneel beheer van de examenafname applicatie JUNO. Voorts moesten bij het diplomaproces extra uitzendkrachten worden ingezet om 35.000 extra diploma's te printen naar aanleiding van de aanpassingen van de examenafname applicatie JUNO eind juli.

Rechtspraak financiële markten (– € 0,2 mln.)

De mutatie houdt verband met het overschot dat de accountantskamer in 2014 heeft gerealiseerd. Het overschot is met name toe te schrijven aan een zuinig uitgavenbeleid van de accountantskamer.

Muntcirculatie (– € 3,9 mln.)

De afgelopen periode is een beperker aantal nieuwe munten geslagen dan waarmee rekening werd gehouden in de begroting. De kosten vallen daardoor lager uit dan geraamd.

Overig (– € 0,1 mln.)

Er was € 140.000 voorzien voor commissies. Dit jaar is er voor de Commissie verzekeraars € 23.000 nodig. Het overige gedeelte van het budget valt vrij.

Ontvangsten (+ € 55,9 mln.)

Ontvangsten IJsland (+ € 58,5 mln.)

Het dossier Icesave is na zeven jaar gesloten. Met het IJslandse DGS is een schikking overeengekomen van omgerekend € 48,6 mln. Door deze schikking is de rechtszaak tegen het IJslandse DGS, over de vergoeding van rente- en uitvoeringskosten, beëindigd. Tevens is een onderdeel van de schikking dat de kronen die op een geblokkeerde rekening stonden zijn geconverteerd en overgeboekt naar een rekening buiten IJsland. Het totaalbedrag dat deze schikking oplevert voor de Nederlandse staat is ongeveer € 61 mln. Op deze opbrengst worden de juridische en proceskosten die vanaf 2011 zijn gemaakt in mindering gebracht. Het nettoresultaat bedraagt ruim € 58 mln.

Overig (– € 2,6 mln.)

Naar aanleiding van een door de Tweede Kamer aanvaarde motie, is juli jl. de overgangstermijn waarbinnen financieel adviseurs examens moeten afleggen om te voldoen aan de nieuwe vakbekwaamheidseisen met één jaar verlengd tot 2017. Het effect hiervan is dat een deel van de examinandi er voor kiest in 2016 examen af te leggen. Naar verwachting worden ultimo 2015 waarschijnlijk 155.000 examens afgenomen waar eerder uitgegaan werd van ca 210.000 examens. De inkomsten uit de examenleges dalen hierdoor vermoedelijk met ca. € 2,6 mln.

Artikel 3 Financierings-activiteiten publieke sector

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 3 Financierings-activiteiten publiek private sector Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**19.314**	**28.898**	**2.713.380**	**2.742.278**
Waarvan: aankoop SNS Bank		0	2.700.000	2.700.000
Uitgaven	**19.314**	**28.898**	**1.115.330**	**1.144.228**
waarvan juridisch verplicht	97%	97%		100%
Bijdrage aan RWT	**10.000**	**17.920**	**0**	**17.920**
NLFI	10.000	17.920	0	17.920
Verwerving vermogenstitels	**0**	**0**	**1.101.950**	**1.101.950**
Aankoop SNS Bank	0	0	1.101.950	1.101.950
Garantie	**4.900**	**4.900**	**– 50**	**4.850**
Dotatie begrotingsreserve TenneT	4.800	4.800	0	4.800
Overig	100	100	– 50	50
Opdrachten	**4.414**	**6.078**	**13.430**	**19.508**
Uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	4.414	6.078	13.430	19.508
Ontvangsten	**2.929.491**	**2.324.861**	**4.697.822**	**7.022.683**
Bijdrage aan RWT	**9.250**	**16.263**	**0**	**16.263**
NLFI	9.250	16.263	0	16.263
Leningen	**1.025.000**	**0**	**1.111.533**	**1.111.533**
Aflossing kapitaalversterkingen ING, Aegon en SNS Reaal	683.333	0	0	0
Couponbetaling en/of boetebetaling kapitaal-versterking ING, Aegon en SNS Reaal	341.667	0	0	0
Renteontvangsten SNS krediet	0	0	11.533	11.533

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verrekening overbruggingskrediet SNS	0	0	1.100.000	1.100.000
Garantie	**11.241**	**15.015**	**0**	**15.015**
Premie-ontvangsten garantie Tennet	4.800	4.800	0	4.800
Premie-inkomsten counter indemnity	6.441	0	0	0
Garantiefee Propertize	0	9.300	0	9.300
Garantie overig	0	915	0	915
Opdrachten	**0**	**575**	**0**	**575**
Terug te vorderen uitvoeringskosten staatsdeelnemingen	0	575	0	575
Vermogensonttrekking	**1.884.000**	**2.293.008**	**3.586.289**	**5.879.297**
Opbrengst verkoop vermogenstitels	0	0	3.337.644	3.337.644
Dividend en afdrachten staatsdeelnemingen	1.020.000	1.390.000	248.400	1.638.400
Winstafdracht DNB	864.000	903.008	245	903.253
Waarvan Griekse inkomsten SMP	*104.000*	*98.000*	0	*98.000*
waarvan Griekse inkomsten ANFA	*44.000*	*52.000*	0	*52.000*

Toelichting

Verplichting (+ € 2,7 mld.)

Verwerving vermogenstitels (+ € 2,7 mld.)
In verband met de verplaatsing van SNS Bank heeft de staat de aandelen SNS Bank van SNS REAAL gekocht, zie ook Kamerbrief 33 532 nr. 47.

Uitgaven (+ € 1,1 mld.)

Verwerving vermogenstitels (+ € 1,1 mld.)

In verband met de verplaatsing van SNS Bank heeft de staat de aandelen SNS Bank van SNS REAAL gekocht, zie ook Kamerbrief 33 532 nr. 47. Hierbij is de eerder aan SNS REAAL verstrekte overbruggingslening van € 1,1 mld. verrekend met de aankoopprijs. Bij de uitgaven is daarom een betaling van € 1,1 mld. opgenomen. Aan de ontvangstenkant is hetzelfde bedrag opgenomen voor de verrekening met het overbruggingskrediet.

Garanties (– € 50.000)

De uitgaven voor de regeling Bijzondere Financiering vallen lager uit dan geraamd.

Opdrachten (+ € 13,4 mln.)

De uitvoeringskosten voor de staatsdeelnemingen zijn verhoogd in verband met de verkoop van de financiële deelnemingen. Het grootste deel van de mutatie ziet op de verkoopkosten met betrekking tot ABN AMRO, zie ook Kamerbrief 31 789, nr. 77.

Ontvangsten (+ € 4,7 mld.)

Leningen (+ € 1,1 mld.)

In verband met de verplaatsing van SNS Bank heeft de staat de aandelen SNS Bank van SNS REAAL gekocht, zie ook Kamerbrief 33 532 nr. 47. Hierbij is de eerder aan SNS REAAL verstrekte overbruggingslening van

€ 1,1 mld. verrekend met de aankoopprijs. Bij de uitgaven is daarom een betaling van € 1,1 mld. opgenomen. Aan de ontvangstenkant is hetzelfde bedrag opgenomen voor de verrekening met het overbruggingskrediet.

Door het verrekenen van het overbruggingskrediet met de aankoopprijs van SNS Bank wordt er sinds 30 september geen rente meer betaald over het overbruggingskrediet. De realisatie van de renteontvangsten over de eerste negen maanden van het jaar is nu opgenomen. De voor 30 september opgebouwde en nog verschuldigde rente is verrekend met de resterende verplichting voor de aankoop van SNS Bank (zie ook de 1,95 mln. aan de uitgavenkant).

Opbrengst verkoop vermogenstitels (+ € 3,3 mld.)

Op vrijdag 20 november is ABN AMRO naar de beurs gegaan. De omvang van de toegewezen certificaten van de eerste plaatsing is vastgesteld op 20%, oftewel 188 miljoen certificaten. De prijs per certificaat is vastgesteld op € 17,75 euro. Dit heeft geresulteerd in een bruto verkoopopbrengst van € 3.337.000.000. Van dit bedrag zijn de kosten van € 9.500.000 afgetrokken, waardoor de Staat een netto bedrag heeft ontvangen van € 3.327.500.000. Op 24 november heeft de juridische afwikkeling van de verplichtingen plaatsgevonden en zijn de certificaten geleverd tegen de betaling, de zogenaamde settlement. Tot 30 dagen na de eerste handelsdag kan door de begeleidende banken gebruik worden gemaakt van de greenshoe optie om de koers te stabiliseren. Na deze termijn kan de definitieve opbrengst worden vastgesteld. In de slotwet zullen de eventuele opbrengsten van de greenshoe worden opgenomen.

Vermogensonttrekking (+ € 249 mln.)

De ontvangen dividenden van de staatsdeelnemingen zijn hoger dan geraamd. Dit komt voornamelijk door hoger dan geraamde dividenden van de financiële instellingen (+239 mln.). Dit deel van de meevaller is conform begrotingsregel 24 niet relevant voor het uitgavenkader.

Artikel 4 Internationale financiële betrekkingen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 4 Internationale Financiële Betrekkingen Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**290.606**	**1.209.391**	**76.724**	**1.286.115**
Waarvan;				
Deelneming multilaterale ontwikkelingsbanken en -fondsen	181.841	181.841	0	181.841
Kredieten EU-betalingsbalanssteun	0	0	35.000	35.000
EFSF en EFSM	0	0	42.000	42.000
Betalingsverplichting AIIB	0	188.521	0	188.521
Garantie deelname AIIB	0	730.088	0	730.088
Uitgaven	**384.077**	**384.253**	**79.724**	**463.977**
Waarvan juridisch verplicht	100%	100%		100%
Deelname aan internationale instellingen	**382.577**	**382.577**	**80.000**	**462.577**
Multilaterale ontwikkelingsbanken en fondsen	275.312	275.312	80.000	355.312
Uitkering aan Griekenland	20.265	20.265	0	20.265
Teruggeven winsten SMP	87.000	87.000	0	87.000
Opdrachten	**1.500**	**1.268**	**– 118**	**1.150**

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Technische assistentie kiesgroeplanden	1.500	1.268	– 118	1.150
Subsidies	**0**	**408**	**– 158**	**250**
Technische assistentie	0	408	– 158	250
Ontvangsten	**24.579**	**25.244**	**– 5.747**	**19.497**
Deelname aan internationale instellingen	**665**	**1.330**	**4.149**	**5.479**
Ontvangsten IFI's	665	1.330	4.149	5.479
Leningen	**23.914**	**23.914**	**– 9.896**	**14.018**
Rente ontvangsten lening Griekenland	23.914	23.914	– 9.896	14.018

Toelichting

Verplichtingen (+ € 76,7 mln.)

EU-betalingsbalanssteun (+ € 35,0 mln.)

Naar aanleiding van een verandering in het Nederlandse aandeel in de EU-begroting is de bestaande garantieverplichting bijgesteld. Deze garantie wordt bijgesteld bij Ontwerpbegroting en bij het Jaarverslag.

EFSM (+ € 42,0 mln.)

Naar aanleiding van een verandering in het Nederlandse aandeel in de EU-begroting is de bestaande garantieverplichting bijgesteld. Deze garantie wordt bijgesteld bij Ontwerpbegroting en bij het Jaarverslag.

Uitgaven (+ € 79,7 mln.)

Deelname aan internationale instellingen (+ € 80,0 mln.)

Het IDA betaalschema is aangepast, middels een kasschuif wordt € 80 mln. eerder betaald. Door de kasschuif van de IDA betalingen kan er in het kalenderjaar 2016 € 80 mln. worden vrijgespeeld voor de Rijksbegroting.

Opdrachten en subsidies (– € 0,3 mln)

Dit jaar wordt niet het volledige budget voor Technische Assistentie uitgeput, omdat sommige projecten van een nieuw gestart programma nog in de opstartfase zitten.

Ontvangsten (– € 5,7 mln.)

Deelname aan internationale instellingen (+ € 4,1 mln.)

De hogere IFI ontvangsten ontstaan doordat de terugbetalingen van leningen door de Europese Investeringsbank (EIB) hoger zijn dan geraamd. Het gaat om leningen aan landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan (ACS-landen) en de Europese landen en gebieden overzee (LGO) onder het Europees Ontwikkelingsfonds in het kader van de verdragen van Lomé en Cotonou.

Leningen (– € 9,9 mln.)

Door een nieuwe (lagere) rekenrente van het CPB dalen de geraamde rente-inkomsten van de bilaterale leningen aan Griekenland.

Artikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 5 Exportkredietverzekeringen, -garanties en investeringsverzekeringen
Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**10.616.438**	**10.616.438**	**0**	**10.616.438**
waarvan garantieverplichtingen:				
Reguliere EKV	10.000.000	10.000.000	0	10.000.000
Investeringsverzekeringen	453.780	453.780	0	453.780
MIGA	150.000	150.000	0	150.000
Uitgaven	**88.058**	**88.058**	**25.100**	**113.158**
waarvan juridisch verplicht	100%	100%		100%
Garanties	**75.400**	**75.400**	**25.100**	**100.500**
Schade-uitkering EKV	74.900	74.900	25.100	100.000
Schade-uitkering investeringsverzekeringen	500	500	0	500
Mutatie begrotingsreserve EKV				
Opdrachten	**12.658**	**12.658**	**– 58**	**12.600**
Kostenvergoeding Atradius DSB	12.658	12.658	– 58	12.600
Overige	**0**	**0**	**58**	**58**
Overige uitgaven	0	0	58	58
Ontvangsten	**103.250**	**193.250**	**25.100**	**218.350**
Premies EKV	50.000	50.000	55.000	105.000
Premies investeringsverzekeringen	1.250	1.250	0	1.250
Schaderestituties EKV	38.000	128.000	– 29.900	98.100
Onttrekking begrotingsreserve SENO-GOM	14.000	14.000	0	14.000

Toelichting

Algemeen

Na de Najaarsnota zal er mogelijk nog een storting in of onttrekking uit de begrotingsreserve plaatsvinden. Na afloop van het jaar is pas duidelijk hoeveel er exact gestort kan worden in de begrotingsreserve, danwel hoeveel er ontrokken moet worden aan de begrotingsreserve. Dit is afhankelijk van de realisatie van de ontvangsten en uitgaven met betrekking tot de EKV. De omvang van de begrotingsreserve bedroeg ultimo 2014 € 186 mln. Deze begrotingsmutatie zal, samen met de overige autonome/technische begrotingsmutaties, budgettair worden verwerkt in de Slotwet 2015.

Verplichtingen en uitgaven (€ 0 en + € 25,1 mln.)

Schade-uitkering EKV (+ € 25,1 mln.)

De raming op de schade-uitgaven wordt naar boven bijgesteld door een grote verwachte schade-uitkering eind 2015.

Ontvangsten (+ € 25,1 mln.)

Premies EKV (+ € 55 mln.)

Door enkele grote exporttransacties zijn de premie-inkomsten hoger dan geraamd. De raming wordt daarom naar boven bijgesteld.

Schaderestituties EKV (– € 29,9 mln.)

De schaderestituties uit hoofde van terugbetalingsregelingen zijn lager dan geraamd. De raming wordt daarom naar beneden bijgesteld.

Artikel 6 BTW-compensatiefonds

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 6 BTW-compensatiefonds Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**2.901.122**	**2.901.122**	**– 38.678**	**2.862.444**
Uitgaven	**2.901.122**	**2.901.122**	**– 38.678**	**2.862.444**
waarvan juridisch verplicht	100%	100%		100%
Instrument: Btw-compensatieregeling	**2.901.122**	**2.901.122**	**– 38.678**	**2.862.444**
w.v. bijdragen aan gemeenten en kaderwetgebieden	2.565.154	2.565.154	– 45.118	2.520.036
w.v. bijdragen aan provincies	335.968	335.968	6.440	342.408
Ontvangsten	**2.901.122**	**2.901.122**	**– 38.678**	**2.862.444**

Toelichting

Verplichtingen, uitgaven en ontvangsten (– € 38,7 mln.)

Het BCF is bijgesteld als gevolg van enkele overhevelingen naar het Gemeente- en Provinciefonds.

Artikel 7 Beheer materiële activa

Budgettaire gevolgen van beleid – beleidsartikel 7 Beheer materiële activa Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**306**	**306**	**0**	**306**
Uitgaven	**306**	**306**	**0**	**306**
waarvan juridisch verplicht	0%	0%		0%
Opdrachten	**306**	**306**	**0**	**306**
Beheerskosten DRZ	306	306	0	306
Ontvangsten	**1.800**	**1.800**	**0**	**1.800**
Programma-ontvangsten Baten-lastendiensten	**1.800**	**1.800**	**0**	**1.800**
Vervreemding DRZ	1.800	1.800	0	1.800

Toelichting

Verplichtingen, uitgaven en ontvangsten

Er hebben geen mutaties plaatsgevonden.

2.3 De niet-beleidsartikelen

Artikel 8 Centraal Apparaat

Budgettaire gevolgen van beleid – niet beleidsartikel 8 Centraal Apparaat Kerndepartement Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**236.162**	**245.318**	**– 7.627**	**237.691**
Uitgaven	**236.162**	**245.318**	**– 7.577**	**237.741**
Personeel Kerndepartement	**145.996**	**152.941**	**– 44**	**152.897**
Eigen personeel	142.206	146.181	– 1.750	144.431
Inhuur externen	2.981	5.951	1.707	7.658
Overig personeel	809	809	– 1	808
Materieel Kerndepartement	**90.166**	**92.377**	**– 7.533**	**84.844**
waarvan ICT	13.168	11.941	– 831	11.110
waarvan bijdrage aan SSO's	36.285	42.978	26	43.004
waarvan overig materieel	40.713	37.458	– 6.728	30.730
Ontvangsten	**55.903**	**72.422**	**– 7.787**	**64.635**

Toelichting

Uitgaven en Verplichtingen (– € 7,6 mln.)

Materieel kerndepartement (– € 7,5 mln.)

Bij de materiële uitgaven is per saldo sprake van lagere uitgaven. De belangrijkste oorzaak is dat de uitgaven van Domeinen Roerende Zaken € 2,6 mln. lager zijn dan begroot door vertraging in de uitbreiding van verkoopactiviteiten voor CJIB-deurwaarders en executieverkopen voor de Belastingdienst (zie ook ontvangsten). Andere oorzaken zijn vertraging bij ICT-projecten en uitrol van de Landelijke Voorziening WOZ bij gemeenten, waardoor de uitgaven in 2016 vallen, het effect hiervan is ca. € 1,2 mln. Bij de Directoraten Generaal is vooruitgelopen op de taakstelling Rutte II, met als gevolg lagere uitgaven dan geraamd, totaal € 3,6 mln. Er is onder andere bezuinigd op uitgaven aan communicatie, buitenlandse reizen en evenementen, en (vervolg)onderzoeken.

Ontvangsten (– € 7,8 mln.)

Ontvangsten (– € 7,8 mln.)

De lagere ontvangsten hebben voor € 3,5 mln. betrekking op technische mutaties. Hierdoor worden zowel de uitgaven als ontvangsten verlaagd. Van andere departementen wordt nu budget overgeheveld in plaats van het onderling factureren van diensten. Op de uitgaven heeft dit geen effect vanwege overheveling van budget, terwijl de ontvangsten dalen.

Bij Domeinen Roerende Zaken (DRZ) zijn de ontvangsten lager dan de raming doordat de uitbreiding van de verkoopactiviteiten voor CJIB-deurwaarders en executieverkopen voor de Belastingdienst voor onbepaalde tijd zijn uitgesteld (ca. – € 2,6 mln).

Daarnaast zijn er enkele andere zaken met minder ontvangsten dan geraamd door onder andere minder uitgeleend personeel (per saldo ca. – € 1,7 mln.).

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid – niet beleidsartikel 10 Nominaal en Onvoorzien Bedragen x € 1.000

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Verplichtingen	**50.043**	**13.716**	**– 13.244**	**472**
Uitgaven	**50.043**	**13.716**	**– 13.244**	**472**
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**

Verplichtingen en uitgaven (– € 13,2 mln.)

De mutatie wordt veroorzaakt doordat de loon- en prijsbijstelling is verdeeld over de beleidsartikelen.

Artikel 11 Financiering Staatschuld

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1 mln.)

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Uitgaven	**50.474**	**48.896**	**5.655**	**54.551**
waarvan juridisch verplicht	100%	100%		100%
Rente	**8.693**	**8.050**	**28**	**8.078**
Rentelasten vaste schuld	8.638	8.095	– 11	8.084
Rentelasten vlottende schuld	55	– 45	39	– 6
Uitgaven voortijdige beëindiging	0	0	0	0
Leningen	**41.762**	**40.831**	**5.627**	**46.458**
Aflossing vaste schuld	41.762	40.831	4.964	45.795
Mutatie vlottende schuld	0	0	663	663
Opdrachten	**19**	**15**	**0**	**15**
Overige kosten	19	15	0	15
Ontvangsten	**55.364**	**53.183**	**– 556**	**52.627**
Rente	**1.277**	**2.851**	**1.775**	**4.627**
Rentebaten vaste schuld	1.169	1.101	– 38	1.063
Rentebaten vlottende schuld	107	105	– 7	98
Ontvangsten voortijdige beëindiging	0	1.646	1.820	3.466
Leningen	**54.087**	**50.332**	**– 2.332**	**48.000**
Uitgifte vaste schuld	54.087	48.000	0	48.000
Mutatie vlottende schuld	0	2.332	– 2.332	0

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Algemeen

De totale uitgaven en ontvangsten zijn opgebouwd uit drie onderdelen. Ten eerste worden de rentelasten en rentebaten verantwoord. Hierbinnen wordt onderscheid gemaakt tussen de rentelasten vaste schuld (schuld met een oorspronkelijke looptijd van langer dan een jaar) en de rentelasten vlottende schuld (looptijd korter dan een jaar). Ten tweede zijn de aflossing en de uitgifte van vaste schuld en de mutatie vlottende schuld in de tabel opgenomen. De derde en verreweg de kleinste post betreft de overige kosten. Deze kosten bestaan met name uit betalingsverkeer vanwege het schatkistbankieren en veilingkosten.

Toelichting op de raming van de programma-uitgaven en -ontvangsten

Rentelasten en rentebaten schuld (+ € 28 mln. en + € 1,8 mld.)

De raming van de rentelasten voor 2015 is nagenoeg gelijk gebleven. De rentebaten zullen naar verwachting € 1,8 mld. hoger uitvallen. Deze extra ontvangsten zijn het gevolg van het beëindigen van rentederivaten. De belangrijkste reden om deze derivaten te beëindigen is om de gemiddelde looptijd van de schuld te verlengen. Bij voortijdige beëindiging van

rentederivaten ontvangt de Staat in één keer de contant gemaakte waarde van de rentebaten die anders in de komende jaren zouden zijn ontvangen.

Aflossing en uitgifte van vaste schuld (+ € 5,0 mld. en + € 0 mld.) en mutatie vlottende schuld (+ € 663 mln. en – € 2,3 mld.)

De raming voor de aflossingen vaste schuld is met € 5,0 mld. toegenomen. In 2015 zijn extra aflossingen gedaan op leningen die anders in 2016 en 2017 plaats zouden hebben. Hierdoor zijn de aflossingen op de schuldportefeuille de komende jaren gelijkmatiger. Door een verbetering van het kassaldo wordt dit jaar geraamd dat € 663 mln. op de geldmarkt wordt uitgezet. Eerder werd geraamd dat € 2,3 mld. op de geldmarkt moest worden aangetrokken. Het kassaldo is ten opzichte van de stand bij de 1e suppletoire begroting sterk verbeterd, onder andere doordat ABN Amro een lening van € 1,7 mld. voortijdig heeft afgelost en de opbrengsten van de eerste tranche aandelen van ABN Amro zijn geïncasseerd.

Overige kosten schulduitgifte (€ 0 mln.)

De post overige kosten schulduitgifte bestaat voor het grootste deel uit veilingkosten voor obligaties, bankkosten voor het beheer van de staatsschuld en schatkistbankieren. Er is geen bijstelling van de raming nodig voor deze kosten.

Artikel 12 Kasbeheer

Tabel budgettaire gevolgen (x € 1 mln.)

	Stand vastgestelde begroting (na Nota van Wijziging, amendementen en ISB) (1)	Stand 1ste suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)	Stand 2e suppletoire begroting (4)=(2+3)
Uitgaven	**4.359**	**3.311**	**4.156**	**7.467**
waarvan juridisch verplicht	100%	100%		100%
Rente	**53**	**37**	**6**	**43**
Rentelasten	53	37	6	43
Uitgaven bij voortijdige beëindiging (hoofdsom)	0	0	0	0
Leningen	**1.250**	**1.150**	**5.669**	**6.819**
Verstrekte leningen	1.250	1.150	5.669	6.819
Mutaties in rekening-courant en deposito's	**3.055**	**2.124**	**– 1.519**	**605**
Agentschappen	0	0	113	113
RWT's en derden	0	0	0	0
Sociale fondsen	3.055	2.124	– 1.633	491
Decentrale Overheden	0	0	0	0
Ontvangsten	**2.732**	**2.986**	**7.156**	**10.142**
Rente	**383**	**361**	**– 80**	**281**
Rentebaten	383	361	– 80	281
Ontvangsten bij voortijdige beëindiging	0	0	0	0
Leningen	**1.249**	**1.525**	**4.527**	**6.052**
Ontvangen aflossingen	1.249	1.525	4.527	6.052
Mutaties in rekening-courant en deposito's	**1.100**	**1.100**	**2.709**	**3.809**
Agentschappen	0	0	0	0
RWT's en derden	0	0	1.142	1.142
Sociale fondsen	0	0	0	0
Decentrale Overheden	1.100	1.100	1.567	2.667

Toelichting

Verplichtingen en uitgaven

Algemeen

De totale uitgaven en ontvangsten zijn opgebouwd uit drie onderdelen: (1) rentelasten en rentebaten, (2) mutaties in leningen en aflossingen en (3) mutaties in rekening-courant en deposito's. Onder de rentelasten vallen de rentebetalingen aan baten-lastendiensten, RWT's en sociale fondsen over de bij het Rijk aangehouden rekening-couranttegoeden en deposito's. De rentebaten bestaan uit renteontvangsten over aan baten-lastendiensten en RWT's verstrekte leningen en de renteontvangsten over negatieve rekening-couranttegoeden. Mutaties in leningen, aflossingen, rekening-courant en deposito's bepalen de mutaties in de schuldverhouding van het Rijk met baten-lastendiensten, RWT's en sociale fondsen in het kader van geïntegreerd middelenbeheer.

Toelichting op de raming van de programma-uitgaven en -ontvangsten

Rentelasten en rentebaten (+ € 6 mln. en – € 80 mln.)

De rentelasten op leningen, rekening-courantstanden en deposito's worden bij de tweede suppletoire begroting iets hoger geraamd dan ten tijde van de 1e suppletoire begroting. Dit wordt grotendeels verklaard doordat de RWT's en decentrale overheden meer tegoeden aanhouden op hun rekening-courant. De rentebaten zijn lager uitgevallen doordat de sociale fondsen minder rood zijn gaan staan.

Mutaties in rekening-courant en deposito's (– € 1,5 mld. en + 2,7 mld.)

De mutatie aan de uitgavenkant komt grotendeels voor rekening van de Sociale Fondsen die lagere tekorten hebben op hun rekening-courant. De mutatie aan de ontvangstenkant wordt veroorzaakt doordat zowel de RWT's als de decentrale overheden meer tegoeden aanhouden op hun rekening-courant.

Verstrekte leningen en ontvangen aflossingen (+ € 5,7 mld. en + € 4,5 mld.)

Eerder dit jaar zijn de leningen van het Rijksvastgoedbedrijf geherstructureerd (in totaal ca. € 4,5 mld.). Dit bedrag beïnvloedt deze begroting aanzienlijk doordat de oude leningen eerst volledig zijn afgelost waarna nieuwe leningen zijn opgevoerd. Daarnaast zijn ook meer leningen verstrekt aan de RWT's.